

Sygn. akt: I C 202/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Rybarczyk
Protokolant:	Sekretarz sądowy Joanna Dudzińska

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2021 r. w Bydgoszczy

sprawy z powództwa **I. B. (1), J. W. (1), M. B. (1), J. W. (2)**

przeciwko (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W.

o ustalenie

1. Oddała powództwo.
2. Zasądza ze Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Bydgoszczy na rzecz adwokat D. D. kwotę 7200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych 00/100) powiększoną o należną stawkę podatku VAT z tytułu zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu
3. Nie obciąża powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego.
4. Kosztami sądowymi od uiszczenia, których powodowie byli zwolnieni obciąża Skarb Państwa.

SSO Wojciech Rybarczyk

Sygn. akt I C 202/19

UZASADNIENIE

Powodowie – M. B. (1), I. B. (1), J. W. (2) oraz J. W. (1) wnieśli o stwierdzenie nieważności umowy nr (...) z dnia 29 września 2006 r., umowy nr (...) z dnia 28 maja 2007 r. i umowy nr (...) z dnia 25 lipca 2008 r., które to zawarli z (...) Bank (...) S.A. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, iż zawarli z pozwanym trzy umowy pożyczki hipotecznej: nr 206- (...) z dnia 29 września 2006 r. na kwotę 291.000 zł, umowy nr (...) z dnia 28 maja 2007 r. na kwotę 153.061,22 zł i umowy nr (...) z dnia 22 lipca 2008 r. na kwotę 67.000 zł. Podnieśli, iż nigdy nie mieli zdolności kredytowej i nie przedkładali dokumentów na tę okoliczność. Wszystkie umowy były zabezpieczone tą samą hipoteką. W ocenie powodów, bank nie dokonał weryfikacji zdolności kredytowej pozwanych czym naruszył obowiązujące przepisy. W rzeczywistości każda z zaciągniętych pożyczek została bezpośrednio przelana na konto Z. B. i przez niego spłacana do momentu jego śmierci w 2009 roku. Z uwagi na powyższe między powodami, a zmarłym doszło do zawarcia ustnej umowy pożyczki. Po śmierci Z. B. powodowie nie byli w stanie spłacać zaciągniętych pożyczek. Pożyczkodawca prowadził najpierw postępowanie

egzekucyjne z nieruchomości objętej hipoteką, jednak okazało się ono bezskuteczne i nastąpiła egzekucja z majątków osobistych powodów. Przywołali oni jako podstawę żądań treść art. 58 § 2 k.c. oraz art. 5 k.c. Wskazali, iż bank miał świadomość, że pożyczka nie jest udzielana osobom, które podpisały umowę. Gdyby doszło do weryfikacji zdolności kredytowej powodów przez bank zostaliby oni zdyskwalifikowani.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska pozwany potwierdził zawarcie między stronami trzech umów pożyczek hipotecznych. O pożyczki wnioskowali powodowie. Pozwany zaznaczył, iż zawarcie umów poprzedzone było z jego strony działaniami polegającymi na ocenie sytuacji majątkowej powodów. Ponadto pożyczka została zabezpieczona hipoteką na nieruchomości należącej do Z. B.. Pozwany zauważył, iż powodowie ani na etapie uzyskania pożyczki, ani jej realizacji nie zgłaszali jakichkolwiek zastrzeżeń i nie kwestionowali swoich zobowiązań wobec pozwanego. Również w licznych aneksach do umów powodowie każdorazowo uznawali roszczenie pozwanego i zobowiązywali się je spłacić na nowych, wspólnie ustalonych warunkach. Wobec niewywiązywania się przez stronę powodową z warunków umowy, w związku z brakiem spłaty, pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności. W ocenie pozwanego, żądania powodów stanowią taktykę procesową, chcąc uchylić się od swojej odpowiedzialności oraz przerzucić na pozwanego ciężar swoich mylnych decyzji finansowych. Pozwany zauważył, że powodowie regulowali swoje zobowiązania nawet po śmierci Z. B., co tylko podkreśla, że nie kwestionowali swojego zadłużenia. Strona pozwana podniosła, iż nie działała niezgodnie z zasadami współżycia społecznego i nie dopuściła się jakichkolwiek uchybień.

W piśmie z dnia 19 lutego 2020 r. powodowie podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie. Dodatkowo wskazali, iż po śmierci Z. B. majątek po nim przejęli M. B. (2), R. B., P. B. (1) i P. B. (2). Powodowie podnieśli, iż wytoczyli przeciwko spadkobiercom powództwo o zapłatę, a sprawa zawisła przed tut. Sądem pod sygn. akt I C 201/19. Ponadto zaznaczono, iż pozwany dopuścił się naruszenia norm prawa bankowego, gdyż nie pouczył kredytobiorców o wszelkich skutkach przedsięwziętych czynności prawnych.

W toku procesu strony podtrzymały swoje wcześniejsze stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Z. B. był długoletnim znajomym powodów M. B. (3), I. B. (2) J. W. (2) i J. W. (1). Z. B. poprosił powodów o pomoc w uzyskaniu środków z banku (...). SA w W.. Pomoc powodów miała polegać na zawarciu w imieniu własnym z bankiem umów pożyczek, pieniądze uzyskane z tych pożyczek miały być natomiast przekazane Z. B., który zobowiązał się wobec powodów, że będzie spłacał pożyczki bezpośrednio bankowi. Powodowie z racji długoletniej znajomości i związanego z tym zaufania wobec Z. B. wyrazili zgodę na tą propozycję. Na ich decyzję wpłynął również fakt, że zabezpieczeniem pożyczek, które mieli uzyskać z banku miała być hipoteka na nieruchomości Z. B..

Powodowie w celu zawarcia umów pożyczek hipotecznych współpracowali z Z. B., na którym spoczywał główny ciężar załatwiania formalności niezbędnych do zawarcia umów. Powodowie przekazali Z. B. dokumenty wymagane przez bank a ten przedstawiał je, w wypadku pierwszej umowy pośrednikowi kredytowemu M. T., a w wypadku kolejnych umów bezpośrednio pracownikom banku. Powodowie stawiali się również osobiście u pośrednika kredytowego a następnie w banku w celu podpisania wszystkich niezbędnych dokumentów.

W skład przekazywanej dokumentacji wchodziły zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej M. B. (1), zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach M. B. (1) z 2006 i 2008 roku, zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek M. B. (1) z 2006 i 2008 roku, zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o osiągniętych dochodach M. B. (1) za 2005 rok, zaświadczenie o zatrudnieniu i osiągniętych dochodach I. B. (1) z dnia 18 września 2006 r., zeznanie podatkowe PIT M. B. (1) za rok 2007, decyzja o waloryzacji emerytury J. W. (1) z dnia 28 lutego 2008 r., zaświadczenie z Urzędu

Skarbowego o byciu płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych M. B. (1) za 2007 rok, oświadczenie M. B. (1) o osiągniętych dochodach z 7 lipca 2008 r.

Okoliczności bezsporne, a także dowody: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (k. 135 akt), zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach (136-137 akt), zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek (k.138-139 akt), zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o osiągniętych dochodach (k. 141 akt), zaświadczenie o zatrudnieniu i osiągniętych dochodach (k. 142 akt), zeznanie podatkowe PIT (k. 143 akt) , decyzja o waloryzacji emerytury (k. 144 akt), zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o byciu płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych (k. 145 akt), oświadczenie o osiągniętych dochodach (k. 146 akt), zeznania świadka M. T. (k. 222-223 akt), zeznania powodów (k. 222-225 akt)

Zawarcie każdej z umów pożyczek poprzedziła ocena zdolności kredytowej powodów dokonana przez pozwanego na podstawie przedłożonej dokumentacji oraz oświadczeń powodów, a następnie wydanie decyzji o zgodzie na udzielenie pożyczki.

Dowody: referat kredytowy wraz z decyzją z dnia 29 września 2006 r. (k. 64-68 akt), referat kredytowy i decyzja z dnia 28 maja 2007 r (k. 80-83 akt), referat kredytowy i decyzja z dnia 21 lipca 2008 r. (k. 99-104 akt), zeznania świadka K. T. (k. 197-198 akt), zeznania świadka T. K. (k. 198 akt), zeznania świadka K. K. (k. 221-222 akt), zeznania świadka M. T. (k. 222-223 akt)

Strony zawarły następujące umowy pożyczki hipotecznej:

- nr 206- (...) z dnia 29 września 2006 r. na kwotę 291.000 zł;
- nr 206- (...) z dnia 28 maja 2007 r. na kwotę 153.061,22 zł;
- nr 206- (...) z dnia 25 lipca 2008 r. na kwotę 67.000 zł.

Splata każdej z tych pożyczek została zabezpieczona hipoteką na nieruchomości pozostającej własnością Z. B., położonej w W. ul. (...), dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Tucholi Zamiejskowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w S. K. księga wieczysta KW nr (...).

Okoliczności bezsporne oraz dowody: umowa nr (...) (k. 147-152 akt), umowa nr (...) (k. 153- 158 akt), umowa nr (...) (k. 159-164 akt)

Powodowie ustalili z Z. B., iż w rzeczywistości środki z pożyczek hipotecznych zostaną przelane na jego konto i to on będzie spłacał raty z poszczególnych umów z pozwanym. Z. B. spłacał przedmiotowe należności do momentu swojej śmierci w 2009 r.

Okoliczności bezsporne oraz dowody: zeznania powodów (k. 222-225 akt)

W związku z brakiem spłat należności wynikających z umów pożyczek prowadzone było najpierw postępowanie egzekucyjne z nieruchomości objętej hipoteką. Okazało się ono jednak bezskuteczne i nastąpiła egzekucja z majątków osobistych powodów.

Okoliczności bezsporne

Powodowie w piśmie z dnia 18 marca 2009 r. zwrócili się do pozwanego z prośbą o zawieszenie spłat trzech rat miesięcznych pożyczek, gdyż z mają środków na spłatę zadłużenia.

Dowód: pismo z dnia 18 marca 2009 r. (k. 165 akt)

Powodowie pismami z dnia 5 maja 2009 r. zwracali się do pozwanego z prośbą o zawarcie ugody w sprawie spłacania pożyczki hipotecznej.

Dowód: pisma z dnia 5 maja 2009 r. (k. 166-169 akt)

Aneksem nr (...) z dnia 16 czerwca 2009 r., aneksem nr (...) z dnia 24 lutego 2010 r., aneksem nr (...) z dnia 21 czerwca 2010 r. oraz aneksem nr (...) z dnia 15 marca 2011 r. strony przedłużały terminy spłaty zadłużenia z tytułu umowy nr (...) z dnia 29 września 2006 r.

Aneksem nr (...) z dnia 16 czerwca 2009 r., aneksem nr (...) z dnia 24 lutego 2010 r., aneksem nr (...) z dnia 21 czerwca 2010 r. oraz aneksem nr (...) z dnia 15 marca 2011 r. strony przedłużały terminy spłaty zadłużenia z tytułu umowy nr (...) z dnia 28 maja 2007 r.

Aneksem nr (...) z dnia 16 czerwca 2009 r., aneksem nr (...) z dnia 24 lutego 2010 r., aneksem nr (...) z dnia 21 czerwca 2010 r. oraz aneksem nr (...) z dnia 15 marca 2011 r. strony przedłużały terminy spłaty zadłużenia z tytułu umowy nr (...) z dnia 22 lipca 2008 r.

Dowody: aneksy do umowy z dnia 29 września 2006 r. (k. 69-72 akt), aneksy do umowy z dnia 28 maja 2007 r. (k. 84-87 akt), aneksy do umowy z dnia 22 lipca 2008 r. (k. 105-108 akt)

Pozwany w dniu 19 lipca 2013 r. wystawił wobec powodów bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) MT zaopatrzony w klauzulę wykonalności stwierdzając, iż wymagalne zadłużenie wobec pozwanego wynosi 440.818,51 zł.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny (k. 112 akt)

Nakazem zapłaty z dnia 21 lipca 2017 r. Sąd Rejonowy w Tucholi, w sprawie sygn. akt I Nc 636/17 nakazał zapłacić powodom solidarnie na rzecz pozwanego kwotę 134.425,93 zł wraz z umownymi odsetkami.

Dowód: nakaz zapłaty (k. 113 akt)

Powodowie dokonywali spłat kapitału pożyczek do 2019 r.

Dowody: historia operacji na kontrakcie kredytowym (k. 73-76, 88-90, 109-111 akt)

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie okoliczności bezspornych i powołanych wyżej dokumentów i wydruków, które to uznał za wiarygodne i niebudzące wątpliwości. Dodać należy, że żadna ze stron nie podważała ich autentyczności.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły także zeznania świadków K. T. T. K., K. K. oraz M. T., a także powodów M. B. (4), I. B. (3), J. W. (2) i J. W. (1), które Sąd uznał za wiarygodne w całości, gdyż były logiczne, jasne oraz rzeczowe, a nadto korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie. Rozbieżności występujące pomiędzy zeznaniami powodów i świadków dotyczą kwestii drugorzędnych i są usprawiedliwione znacznym upływem czasu od opisywanych w sprawie zdarzeń, okoliczności te jednak w żaden sposób nie wpływają na wiarygodność zeznań świadków i stron.

Sąd pominął wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków D. O., M. B. (5) oraz E. C., a także wniosek powodów o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, dokumentów z akt sprawy I C 201/19 oraz akt postępowania egzekucyjnego. Jako podstawę pominięcia Sąd wskazał art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. W ocenie Sądu, z uwagi na w większości bezsporny stan faktyczny sprawy, który potwierdzali sami powodowie, przeprowadzenie tych dowodów było bezprzedmiotowe. Ponadto przeprowadzenie tych dowodów zmierzało jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania wbrew zasadzie z art. 6 k.p.c. zgodnie, z którą Sąd ma przeciwdziałać przewlekaniu postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie pozostawał fakt, iż strony łączyły umowy pożyczek hipotecznych zabezpieczone hipoteką.

Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Podstawowym obowiązkiem dającego pożyczkę jest przeniesienie na biorącego własności przedmiotu pożyczki, w przedmiotowej sprawie określonej ilości pieniędzy. Odpowiednikiem tego jest zwrotne zobowiązanie pożyczkobiorcy – powodów.

W tym miejscu należy wskazać, iż podstawę żądań powodów stanowiły art. 58 § 2 k.c. oraz art. 5 k.c. Wskazali, iż bank miał świadomość, że pożyczka nie jest udzielana osobom, które podpisały umowę. W ocenie powodów, gdyby doszło do weryfikacji ich zdolności kredytowej przez bank zostaliby oni zdyskwalifikowani. Przepisy, na które powołują się powodowie odnoszą się do klauzuli generalnej zasad współzycia społecznego. Zgodnie z treścią art. 58 § 2 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Natomiast art. 5 k.c. stanowi, iż nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Należy wskazać, iż konstrukcje tych przepisów oparte są na klauzuli zasad współzycia społecznego. Wyraża ona ideę słuszności i odwołuje się do powszechnie uznawanych w kulturze społeczeństwa wartości, umożliwia dostosowanie ogólnych norm prawnych do konkretnego stanu faktycznego przy uwzględnieniu systemu ocen czy zasad postępowania o charakterze pozaprawnym oraz służy realizacji sprawiedliwości w znaczeniu materialnoprawnym, będącej wartością konstytucyjną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2017 roku, sygn. akt V CSK 230/16). Ustawodawca w art. 5 k.c. sformułował zakaz wykonywania praw podmiotowych w sposób sprzeczny z zawartymi w nim klauzulami generalnymi, tj. społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub zasadami współzycia społecznego. Zastosowanie normy prawnej ujętej w tym przepisie nie może prowadzić do modyfikacji innej normy prawnej ani do nabycia prawa lub jego zniweczenia. Uwzględnienie zarzutu nadużycia prawa podmiotowego oznacza jedynie, że w konkretnych okolicznościach faktycznych, ocenianych in casum, przyznane normą prawną istniejące prawo podmiotowe zostaje zakwalifikowane jako wykonywane bezprawnie i w konsekwencji nie podlega ochronie. Artykuł 5 k.c., jako przepis o charakterze wyjątkowym, którego zastosowanie prowadzi do ograniczenia praw, musi być wykładany ściśle oraz stosowany ostrożnie i w wyjątkowych wypadkach (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2017 roku, sygn. akt I CSK 447/15).

W ocenie Sądu, powodowie nie przytoczyli okoliczności, które świadczyłyby o naruszeniu art. 58 § 2 k.c., ani art. 5 k.c. przez pozwanego. Samo stwierdzenie, że doszło do nadużycia prawa podmiotowego lub naruszenia zasad współzycia społecznego, wymaga ustalenia okoliczności pozwalających skonkretyzować, które działania pozostają w sprzeczności z normami moralnymi godnymi ochrony i przestrzegania w stosunkach społecznych. Zastosowanie zasad współzycia społecznego pozostaje w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności każdej, indywidualnie ocenianej, konkretnej sprawy. W takim całościowym ujęciu zasady te wyznaczają podstawy, granice i kierunek ich zastosowania w wyjątkowych sytuacjach rozstrzyganej sprawy. Nie można w oderwaniu od stanu faktycznego danej sprawy formułować ogólnych dyrektyw co do stosowania tych zasad (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2017 roku, sygn. akt V CSK 393/16).

Ponadto twierdzenia powodów, iż ze środków z pożyczek korzystał Z. B. nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Sąd podziela pogląd zaprezentowany w orzecznictwie, iż umowa pożyczki jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą. O konsensualnym charakterze pożyczki przesądza fakt, że dochodzi ona do skutku przez samo porozumienie się stron. Obowiązek wydania przedmiotu pożyczki, jaki ciąży na pożyczkodawcy, jest konsekwencją uprzednio zawartego porozumienia w tej sprawie. Obowiązkowi pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Fakt przekazania osobie trzeciej pieniędzy z tytułu pożyczki nie wpływa na skuteczność żądania zwrotu kwoty wskazanej w umowie (wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt III Ca 1199/11).

Sąd podkreśla, iż stronami umowy byli powodowie i to oni zawarli umowę z pozwanym przez co zobowiązani byli do spłaty zadłużenia wynikającego z braku spłaty pożyczek.

Sąd pragnie wskazać, iż pozwany nie może ponosić negatywnych konsekwencji tego, że środki finansowe z pożyczki były przekazywane przez powodów osobie trzeciej. Powyższe stanowiło samodzielną decyzję powodów, na którą pozwany nie miał wpływu. Co więcej, z prawnego punktu widzenia okoliczności zawierania ustnych umów między powodami, a Z. B. pozostają obojętne. Pozwany bowiem nie był stroną tych umów i nie miał wpływu na ich ukształtowanie.

Na marginesie Sąd zaznacza, iż dla oceny zasadności żądań powodów de facto bez znaczenia jest fakt posiadania przez nich lub braku zdolności kredytowej. Zgodnie z art. 70 § 1 Prawa bankowego bank uzależnia przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy. Przez zdolność kredytową rozumie się zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie. Kredytobiorca jest obowiązany przedłożyć na żądanie banku dokumenty i informacje niezbędne do dokonania oceny tej zdolności. Powodowie, co sami potwierdzili, w celu zawarcia umów pożyczek hipotecznych przedkładali dokumenty na okoliczność potwierdzenia ich zdolności kredytowej, a bank dokonywał oceny tej zdolności. Posiadanie przez kredytobiorcę zdolności kredytowej jest w zasadzie koniecznym warunkiem uzyskania kredytu bankowego, jednak celem badania tego przymiotu kredytobiorcy przez bank jest zasadniczo zminimalizowanie ryzyka związanego z ewentualną niewypłacalnością kredytobiorcy i powstaniem niebezpieczeństwa braku zwrotu przez niego otrzymanych do czasowej dyspozycji środków kredytowych. Przez ustawową definicję zdolności kredytowej rozumie się zdolność do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie. Podkreśla się, że obowiązek posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej ma charakter publicznoprawny i nie stanowi elementu cywilnoprawnego stosunku kredytu bankowego. Dlatego udzielenie kredytu przez bank osobie, która nie posiada zdolności kredytowej, nie powoduje nieważności zawartej umowy. W przypadku takim pewne konsekwencje mogą być wyciągnięte jedynie w stosunku do banku w ramach środków nadzoru bankowego. Bank ponosi ryzyko zaniechania w tym zakresie, ryzyko badań niepełnych lub niewłaściwych dla oceny zdolności kredytowej. Z postanowień art. 70 pr. bank. wynika, że banki posiadają pełną swobodę decyzji przy ustalaniu zdolności kredytowej (zob. Zbigniew Ofiarski -komentarz internetowy do art. 70 pr. bank.) . W każdym razie ustalenie niepełnych lub niewłaściwych danych stron przyszłej umowy, w tym wypadku umowy o kredyt, może skutkować jedynie dla banku zwiększeniem ryzyka niewypłacalności jego kontrahentów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa /14).

Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd oddalił powództwo.

W pkt 2 wyroku Sąd na podstawie § 8 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądził za Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Bydgoszczy na rzecz adwokata D. D. kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu. Pełnomocnik powodów wnosił o przyznanie wynagrodzenia w w/w kwotach z za reprezentowanie każdego z powodów z osobna w ocenie Sądu wniosek ten był nieuzasadniony. Powodowie wnieśli pozew wspólnie, sformułowali identyczne żądania i opierali je na identycznych podstawach faktycznych i prawnych w związku z tym działania ustanowionego wspólnie dla nich pełnomocnika z urzędu były również identyczne w odniesieniu do każdego z powodów czego przejawem było między innymi to, że wszystkie pisma procesowe wnoszone były w imieniu wszystkich powodów. W tej sytuacji przyznanie odrębnego wynagrodzenia za reprezentowanie z urzędu każdego z powodów byłoby bezzasadne.

W pkt 3 wyroku Sąd postanowił nie obciążać powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego i w pkt 4 wyroku obciążył tymi kosztami Skarb Państwa z uwagi na zwolnienie powodów od ponoszenia kosztów sądowych w całości (k. 33 akt – postanowienie z dnia 10 lipca 2019 r). Odstępując od obciążania powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego Sąd opierał się na przepisie art. 102 k.p.c. mając na względzie trudną sytuację materialną powodów oraz fakt, że wnosząc pozew działali oni w subiektywnym przekonaniu o zasadności swoich żądań.

SSO Wojciech Rybarczyk